

Verksamhetsberättelse för 2023

Beskrivning av organisationen och verksamhetsåret

ITS - Svenska informations- och telekommunikationsstandardiseringen är en ideell medlemsorganisation som tillsammans med SEK Svensk Estandard och Svenska Institutet för Standarder (SIS) ingår i Sveriges Standardiseringsförbund, vilka tillsammans driver samt samordnar standardiseringen i Sverige.

ITS är utsedd av svenska staten till att vara nationell standardiseringsorganisation (NSO) med ansvar för att hantera samtliga svenska intressen gentemot den internationella standardiseringsorganisationen ETSI (European Telecommunications Standards Institute). ITS är sedan ETSI grundades 1988 huvudkontakt gentemot ETSI för den svenska delegationen (Head of Swedish delegation). ITS vd har varit medlem av ETSI styrelse under 2021 och 2022 och utövade rollen som ordförande för ETSI generalförsamling under 2023.

ITS samlar experter från civilsamhälle, företag, myndigheter, kommuner och regioner, vilka har intresse av att påverka utvecklingen och användningen av europeiska och internationella standarder samt ta fram nationella vägledningsdokument inom den informationstekniska branschen och telekommunikationsbranschen.

ITS strävar mot att representera alla svenska intressen i ETSI samt i de arbetsgrupper som den europeiska kommissionen etablerar inom informationstekniska- och telekommunikationstekniska (IKT) strategiska områdena. ITS utgör härmed ett stöd för små och medelstora organisationer, konsumenter, tillsynsmyndigheter och andra intresserade grupper, vilka tillsammans med stora branschaktörer kan forma framtiden inom IKT-området genom europeiska och globala standarder. ITS har sedan några år tillbaka varit framgångsrik med att besätta höga positioner inom ETSI för att tidigt kunna påverka ETSI:s aktiviteter och för att sprida information kring nya utvecklingar så fort som möjligt till de svenska intressenterna.

ITS målsättning är att nå ut till alla intressenter för att sprida kunskap om europeiska och internationella standarder samt standardiseringens möjligheter – inte bara som verktyg för tillträde till de europeiska och globala marknaderna, utan även som språngbräda för interoperabilitet och innovation.

ITS verksamhet styrs av dess aktiva intressenter och i takt med att digitalisering och användandet av IKT-standarder ökar, utökas ITS verksamhet från att tidigare ha varit en bevakande funktion till att idag aktivt driva svenska intressenters intressen.

Arbetet under året har fortsatt präglats av kommissionens strategi för standardisering som presenterades i februari år 2022 och det enormt ökade antalet aktiviteter som är en följd av revideringen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1025/2012.

Utöver ovan aktiviteter tillkom många uppgifter som följd av ITS övertagande av ordföranderollen för ETSI generalförsamling. ITS vd deltog i denna roll vid många möten med kommissionen och gjorde stora insatser för att bevara det europeiska standardiseringssystemet som det har varit, trots kommissionens försök att kontrollera allt mer. ITS har genom denna roll haft stora påverkansmöjligheter och har också lyckats att bevara ETSI position som en europeisk standardiseringsorganisation som utarbetar harmoniserade standarder för Europa.

Kommissionen hade även under 2023 tagit fram flera standardiseringsbegäran inom IKT-området, som krävde ett intensivt engagemang i framtagningsprocessen. Kommissionen har sedan ett antal år tillbaka ändrat sitt sätt att formulera som bland annat har lett till att ETSI blev tvungen att tacka nej till en sådan. För att undvika

en sådan situation i framtiden har kommissionen inrättat flera arbetsgrupper som diskuterar standardiseringsbegäran innan de publiceras. Detta kräver ett större engagemang av de nationella standardiseringsorganisationerna än tidigare, där deltagarna i expertgrupper var de enda som engagerade sig i denna process.

Utöver det ändrade kommissionen även sin syn på standarder därav att de anser att harmoniserade standarder är en del av unionsrätten. Sedan dess har kommissionen ändrat sitt sätt att begära framtagandet av harmoniserade standarder. Kommissionen lägger numera fast väldigt detaljerad vilka standarder de ESO:erna ska ta fram och lämnar inget utrymme för ESO:erna att besluta själv vilka standarder de vill leverera. Innan uppdateringen av förordningen (EU) 1025/2012 behövde ITS inte medverka i antagandet av standardiseringsbegäran, eftersom detta sköttes av ETSI. Enligt den nya standardiseringsförordningen (EU) 2022/2480 måste de nationella standardiseringsorganisationerna i ETSI nu ta detta beslut själv och får inte längre delegera det till ETSI. Detta betyder mer arbete med samordning på nationell nivå och därmed mer arbete för ITS kansliet, som är av rent administrativ natur och därmed inte lockar till fler experter.

På grund av den stora påverkan av EU:s standardiseringsstrategin på ETSI:s styrning valdes ITS vd Bettina Funk till ETSI generalförsamlingens ordförande för 2023-2024.

ITS la i sitt arbete i ETSI generalförsamling och i förhandlingarna med kommissionen särskild fokus vid frågor som rör värnandet av en intressentdriven standardisering som stödjer den gröna och digitala omställningen och som främjar innovation.

För att öka synligheten i branschen och attrahera flera intressenter har ITS under 2023 haft ett intensivt samarbete med en kommunikationsbyrå som hjälper ITS med att skapa och lägga upp nyheter på hemsidan och LinkedIn. I den digitala världen som ITS agerar i idag är det av stor betydelse att synas och kunna dela information på de plattformarna där målgruppen finns. ITS har ökat sina insatser att informera intressenterna om pågående aktiviteter i de olika grupperna där ITS eller sina medlemmar är engagerad i för att sprida kunskap om IKT-standardiseringen och för att öka förståelse inom samhället om att IKT är ett viktigt område som behöver mer fokus från flera branscher, eftersom teknologierna används i allt fler sammanhang.

Utöver det har ITS även anlitat och inlärd ytterligare resurser för att hjälpa med både den interna förvaltningen och den externa kommunikationen så att Bettina kan utföra uppdraget som ETSI GA ordförande.

ITS aktiviteter

NSO uppgift och organisationens utveckling

En central uppgift som ITS ägnat året åt är att möta kraven i standardiseringsprojekt som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2480 och att tillvarata svenska intressen inom det kommunikationstekniska området. Detta har bland annat skett genom att tillgodose de verksamhetskrav som ställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2480, den reviderade versionen av (EU) 1025/2012.

Revideringen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1025/2012 var under 2023 av stor vikt för ITS och krävde stora extrainsatser, eftersom ändringarna i den reviderade förordningen berörde kraven på de nationella standardiseringsorganisationerna i ETSI i högsta grad. Men även ETSI:s styrande dokument behövde anpassas efter den reviderade förordningen, och detta medförde ett stort antal extrainsatta förhandlings- och informationsmöten med kommissionen och i ETSI generalförsamling.

Resultatet av arbetet blev att ETSI antagit en ny process som ålägger ITS (och övriga nationella standardiseringsorganisationer) fler omröstningar på standardiseringsbegäran och harmoniserade standarder än som krävdes innan ändringen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1025/2012.

Deltagandet i framtagandet av harmoniserade standarder sker fortfarande genom ITS medlemmar och andra svenska intressenter direkt i ETSI, men ITS samlar i framtiden de svenska experterna oftare i och med att det tillkommer flera aktiviteter i processen som kräver ITS aktivitet. Varje omröstning åtföljs av en flerstegsprocess som inkluderar informationsspridning, kommentarinhämtning, diskussion och beslutsfattande.

ITS fortsatte under 2023 med att utföra den nationella röstningen på harmoniserade standarder som ETSI tagit fram under mandat M/536 som stöd för radioutrustningsdirektivet, RED, 2014/53/EU. Dessa harmoniserade standarder ska ge presumtion om överensstämmelse med kraven i RED och kommer att stödja den digitala inre marknaden inom EU.

Under 2023 företrädde ITS sina medlemmars intressen under många digitala möten i ETSIs General Assembly, ETSIs styrelse, nationella möten med olika myndigheter, med Regeringskansliet samt med den Europeiska kommissionen.

För att stärka medlemsbasen initierade ITS under 2023 ett projekt. I samarbete med en tjänsteleverantör utvärderade ITS marknadsdata och kontaktade organisationer för att informera om nyttan med standardiseringen och huruvida organisationerna kan aktivt delta i utvecklingen av standarder.

Grund- och tvärteknisk standardisering

ITS bedriver 2 arbetsgrupper som arbetar med grund- och tvärtekniska standardisering:

- WG HF (Human Factors) som under 2023 bland annat har arbetat med tillgänglighetsstandardEN 301 549, och
- WG NI (Network Interworking) som under 2023 har arbetat med flera uppdateringar och skapandet av nya ITS rapporter och så kallade *ITS Application Guides*. *ITS Application Guides* är vägledningsdokument som hjälper till med att tolka europeiska standarder i den specifika svenska kommunikationsnätsmiljön.

Digitalisering och cybersäkerhet

ITS driver en arbetsgrupp som arbetar med standardisering inom cybersäkerhet och en arbetsgrupp som samordnar svenska intressena kring kommissionens så kallade ICT rolling plan som syftar till att främja digitalisering:

- WG CyS (Cyber Security) samordnar de svenska intressena kring cybersäkerhet i den mån det berör framtagandet av tekniska cybersäkerhetsstandarder inom ETSI TC Cyber och ETSI TC SAI (Securing Artificial Intelligence).
- WG MSP (Multi Stakeholder Platform) samordnar de svenska intressena kring kommissionens ICT rolling plan ur ITS medlemmarnas (IKT företag) perspektiv.

Främjande av användarintresset

ITS har under 2023 uppmärksammat standarder på hemsidan och i sociala medier som kan vara av särskilt intresse för konsumenter, såsom standarder för trådlöst bredband och kortdistansutrustning. På så sätt har konsumentrepresentanter haft möjlighet att via ITS delta i beslutsprocessen av dessa standarder utan behov

att följa en arbetsgrupp. Enligt uppgift från Sveriges Konsumenter har de tyvärr inte resurser att delta i standardiseringsarbete på nationell nivå utan kanaliserar allt arbete med IKT standarder genom den europeiska konsumentorganisationen ANEC. ITS har därför träffat ANEC för att diskutera hur konsumenter kan engagera sig mer effektivt i standardiseringen. ITS har även engagerat sig i en arbetsgrupp i ETSI:s styrelse som har haft uppgiften att förbättra inkluderingen av konsumentperspektivet i ETSI.

Långsiktig strategi

Inom IKT-området har Sverige en särställning internationellt som ett av Europas mest framgångsrika länder när det gäller digitala lösningar. ITS är idag en uppskattad aktör både nationellt och internationellt, och får stort gehör när vi framför Sveriges ståndpunkter inom IKT-standardiseringen. Ett tydligt bevis på hur respekterad föreningen är var att ITS, som enda NSO, valdes in i ETSI styrelse år 2020. Två år senare, år 2022, valdes ITS vd Bettina Funk - som första representant från en NSO - till ordförande för ETSI generalförsamlingen, det högsta beslutande organet i ETSI. Ordföranderollen ger ITS möjlighet att utveckla samarbetet mellan de europeiska standardiseringsorganisationerna, vilket i sin tur ger svenska aktörer möjlighet att påverka den långsiktiga strategin inom IKT-standardiseringen.

För att Sverige ska få ännu större inflytande inom europeisk och internationell standardisering, är det viktigt att fler svenska företrädare tar plats och får inflytande i standardiseringsverksamheter. Detta är något som ITS fortsatt söker skapa intresse för genom att föra en kontinuerlig dialog med företrädare för företag och myndigheter i syfte att göra standarderna relevanta för alla parter så att de används brett i samhället. Flera projekt genomfördes under 2023 med syftet att sprida information om standardiseringens betydelse för innovation och Sverige som exportland. Bland annat togs en kort film fram som har spridits i sociala medier och flera organisationer bjöds till samtal med ITS för att öka medvetenheten kring standardiseringens möjligheter.

IKT sprider sig till nya teknikområden och användare och kommer att göra så framöver. För ITS del betyder detta ett ökat intresse från företag utanför den gängse IKT-sektorn. Detta är en långsiktig trend som påverkar både ITS och ETSI, inte minst vad gäller den utåtriktade verksamheten. IKT-området genomgår en stor utveckling och dess betydelse ökar inom i stort sett alla områden i samhället. Detta medför i sig att ITS arbete kommer att behöva utvecklas ytterligare och att föreningens betydelse kommer att förstärkas.

De medlemsintäkter som ITS får in användes under 2023 delvis för att kunna utveckla verksamheten, medan det statliga stödet användes för att täcka de aktiviteter som följer med uppdraget som NSO och uppgifterna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2480.

Svenska informations- och telekommunikationsstandardiseringen

Bettina Funk

VD

2024-01-05